

Criptografie și Securitate

- Prelegerea 1 - Introducere. Motivație. Principii

Adela Georgescu, Ruxandra F. Olimid

Facultatea de Matematică și Informatică
Universitatea din București

Cuprins

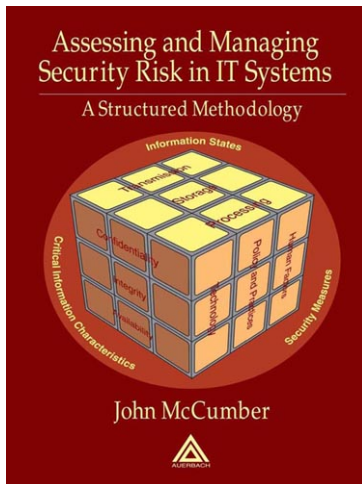
1. Ce este criptografia?
2. Motivație
3. Principiile lui Kerckhoffs

Ce este criptografia?

cripto + graphe (scriere) = "scriere secretă"

- ▶ *scriere secretă cu ajutorul unui cod de semne convenționale* DEX (1998), Dicționar Enciclopedic (1993)
- ▶ *the art or writing or solving codes*, The Concise Oxford Dictionary (2006)
- ▶ *the scientific study of techniques for securing digital information, transactions, and distributed computations*, J.Katz, Y.Lindell, *Introduction to Modern Cryptography* (2008)

Cubul McCumber (1991)

Obiectivele criptografiei

Confidențialitate: păstrarea secretului informației, accesul la informația sensibilă fiind disponibilă doar persoanelor autorizate.

Obiectivele criptografiei

Confidențialitate: păstrarea secretului informației, accesul la informația sensibilă fiind disponibilă doar persoanelor autorizate.

Integritate (a datelor): eliminarea posibilității de modificare (schimbare, inserare, ștergere) neautorizată a informației.

Obiectivele criptografiei

***Confidențialitate:** păstrarea secretului informației, accesul la informația sensibilă fiind disponibilă doar persoanelor autorizate.*

***Integritate (a datelor):** eliminarea posibilității de modificare (schimbare, inserare, ștergere) neautorizată a informației.*

***Disponibilitate:** permiterea entităților autorizate să acceseze în timp util și fiabil informația.*

Obiectivele criptografiei

***Confidențialitate:** păstrarea secretului informației, accesul la informația sensibilă fiind disponibilă doar persoanelor autorizate.*

***Integritate (a datelor):** eliminarea posibilității de modificare (schimbare, inserare, ștergere) neautorizată a informației.*

***Disponibilitate:** permiterea entităților autorizate să acceseze în timp util și fiabil informația.*

***Autentificare:** identifică o entitate sau atestă sursa datelor.*

Obiectivele criptografiei

***Confidențialitate:** păstrarea secretului informației, accesul la informația sensibilă fiind disponibilă doar persoanelor autorizate.*

***Integritate (a datelor):** eliminarea posibilității de modificare (schimbare, inserare, ștergere) neautorizată a informației.*

***Disponibilitate:** permiterea entităților autorizate să acceseze în timp util și fiabil informația.*

***Autentificare:** identifică o entitate sau atestă sursa datelor.*

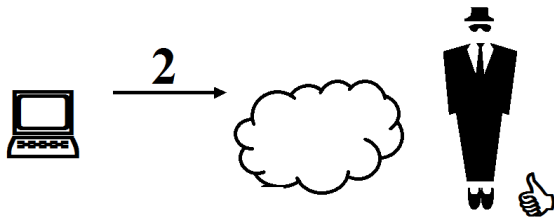
***Non-repudiare:** previne negarea unor evenimente anterioare.*

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

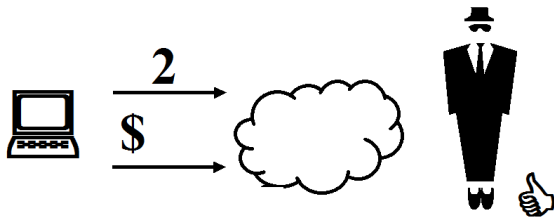
1. Un artist bun anunță un concert. Biletele sunt puse în vânzare online.

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

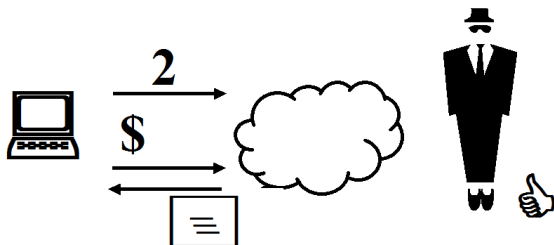
2. Vreau să cumpăr 2 bilete online.

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

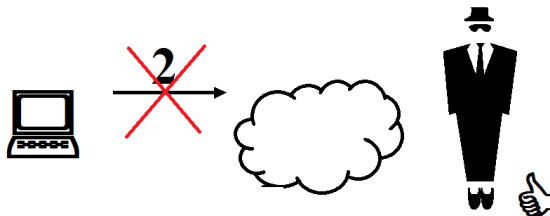
3. Fac plata electronic.

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

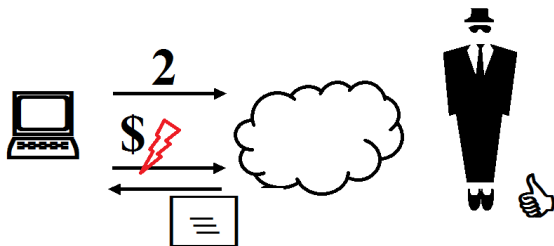
4. Primesc biletele.

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

Disponibilitate: Nu se poate accesa pagina web!

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

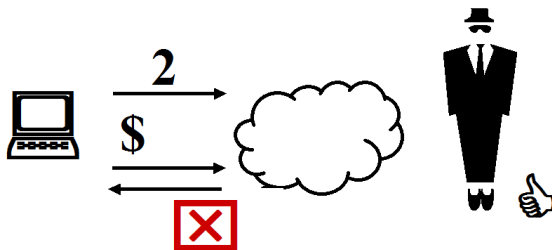
Confidențialitate: Se află CCV (Card Code Verification)!

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

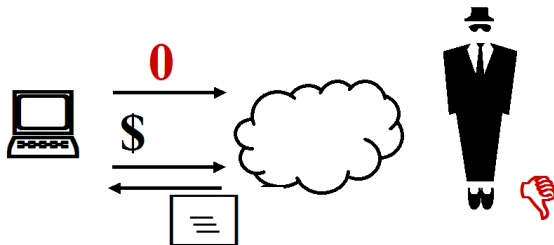
Integritate: Se modifică cererea!

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

Autentificare: Biletul este invalid!

Studiu de caz: Cumpărarea online a unui bilet

Non-repudiare: Afirm că ca nu am solicitat bilete!

Ce este criptografia?

Definitie

Criptografia este studiul tehnicilor matematice relaționate cu aspecte ale securității informației precum confidențialitatea, integritatea datelor, autentificarea entităților sau a originii datelor. [HAC6].

Utilizarea criptografiei

- ▶ comunicare securizată (criptată)
- ▶ criptarea fișierelor, a bazelor de date
- ▶ autentificarea utilizatorilor
- ▶ securizarea tranzacțiilor bancare (e-cash)
- ▶ vot electronic
- ▶ ...

Să ne cunoaștem

Alice & Bob

A History of The World's Most Famous Cryptographic Couple

Alice and Bob are the world's most famous cryptographic couple. Since their invention in 1978, they have at once been called "inseparable," and have been the subject of numerous divorces, travels, and torments. In the ensuing years, other characters have joined their cryptographic family. There's Eve, the passive and submissive eavesdropper, Mallory the malicious attacker, and Trent, trusted by all, just to name a few.

Alice and Bob are Born

Five years after public key cryptography was invented at GCHQ, two years after public key cryptography was re-invented by Diffie and Hellman, and a year and two articles after a practical cryptosystem was developed by Ron Rivest, Adi Shamir, and Leonard Adleman, **Alice and Bob are finally born.**

[Read more](#)

February, 1978

1985-88

Eve is Born

As was customary for cryptography literature by this point, Charles Bennett, Giles Brassard, and Jean-Marc Roberts opened their 1985 abstract "[How to Reduce Your Enemy's Information](#)" with a story about Alice and Bob. This time, however, a new character was introduced: Eve.

[Read More](#)

<http://cryptocouple.com>

Criptarea simetrică (cu cheie privată)

Alice

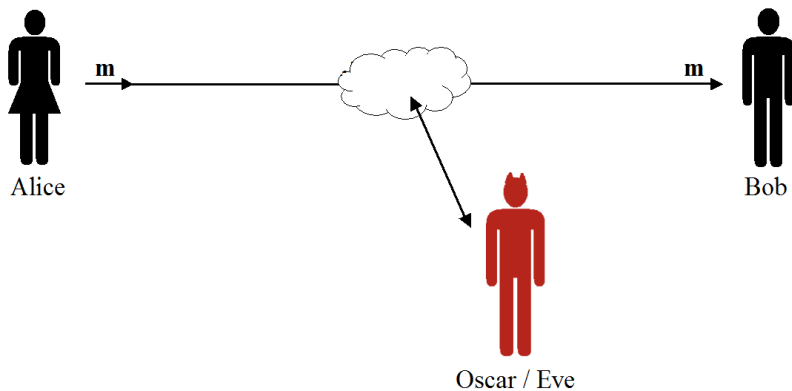

Bob

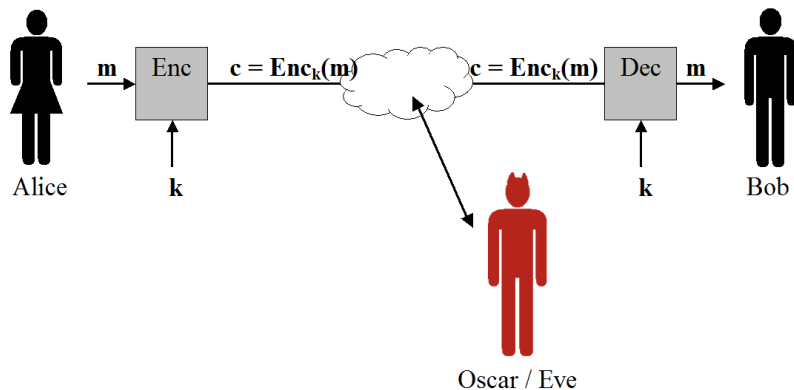

Oscar / Eve

Criptarea simetrică (cu cheie privată)

Criptarea simetrică (cu cheie privată)

Criptarea simetrică (cu cheie privată)

Definitie

Un *sistem de criptare simetric* definit peste $(\mathcal{K}, \mathcal{M}, \mathcal{C})$, cu:

- ▶ \mathcal{K} = spațiul cheilor
- ▶ \mathcal{M} = spațiul textelor clare (mesaje)
- ▶ \mathcal{C} = spațiul textelor criptate

este un dublet (Enc, Dec) , unde:

1. $\text{Enc} : \mathcal{K} \times \mathcal{M} \rightarrow \mathcal{C}$
2. $\text{Dec} : \mathcal{K} \times \mathcal{C} \rightarrow \mathcal{M}$

a.î. $\forall m \in \mathcal{M}, k \in \mathcal{K} : \text{Dec}_k(\text{Enc}_k(m)) = m.$

Terminologie

- ▶ Mesajul în forma originală se numește **text clar**;

Terminologie

- ▶ Mesajul în forma originală se numește **text clar**;
- ▶ Expeditorul rescrie mesajul folosind un sistem de criptare, adică îl **criptează** și obține un **text criptat**;

Terminologie

- ▶ Mesajul în forma originală se numește **text clar**;
- ▶ Expeditorul rescrie mesajul folosind un sistem de criptare, adică îl **criptează** și obține un **text criptat**;
- ▶ Destinatarul îl **decriptează** cunoscând metoda folosită pentru **criptare**;

Terminologie

- ▶ Mesajul în forma originală se numește **text clar**;
- ▶ Expeditorul rescrie mesajul folosind un sistem de criptare, adică îl **criptează** și obține un **text criptat**;
- ▶ Destinatarul îl **decriptează** cunoscând metoda folosită pentru **criptare**;
- ▶ Procesul de determinare a cheii aferente unui sistem de criptare, cunoscând doar textul criptat (eventual și alte informații auxiliare) se numește **criptanaliză**;

Terminologie

- ▶ Mesajul în forma originală se numește **text clar**;
- ▶ Expeditorul rescrie mesajul folosind un sistem de criptare, adică îl **criptează** și obține un **text criptat**;
- ▶ Destinatarul îl **decriptează** cunoscând metoda folosită pentru **criptare**;
- ▶ Procesul de determinare a cheii aferente unui sistem de criptare, cunoscând doar textul criptat (eventual și alte informații auxiliare) se numește **criptanaliză**;
- ▶ Decriptarea și criptanaliza au același scop: găsirea textului clar; diferența constă în faptul că la criptanaliză nu se cunoaște cheia de decriptare.

Scenarii de atac

- **Atac cu text criptat:** Atacatorul știe doar *textul criptat* - poate încerca un **atac prin forță brută** prin care se parcurg toate cheile până se găsește cea corectă;

Scenarii de atac

- ▶ **Atac cu text criptat:** Atacatorul știe doar *textul criptat* - poate încerca un **atac prin forță brută** prin care se parcurg toate cheile până se găsește cea corectă;
- ▶ **Atac cu text clar:** Atacatorul cunoaște una sau mai multe perechi (*text clar, text criptat*);

Scenarii de atac

- ▶ **Atac cu text criptat:** Atacatorul știe doar *textul criptat* - poate încerca un **atac prin forță brută** prin care se parcurg toate cheile până se găsește cea corectă;
- ▶ **Atac cu text clar:** Atacatorul cunoaște una sau mai multe perechi (*text clar, text criptat*);
- ▶ **Atac cu text clar ales:** Atacatorul poate obține criptarea unor texte clare alese de el;

Scenarii de atac

- ▶ **Atac cu text criptat:** Atacatorul știe doar *textul criptat* - poate încerca un **atac prin forță brută** prin care se parcurg toate cheile până se găsește cea corectă;
- ▶ **Atac cu text clar:** Atacatorul cunoaște una sau mai multe perechi (*text clar, text criptat*);
- ▶ **Atac cu text clar ales:** Atacatorul poate obține criptarea unor texte clare alese de el;
- ▶ **Atac cu text criptat ales:** Atacatorul are posibilitatea să obțină decriptarea unor texte criptate alese de el.

Dimensiunea cheii

Estimarea timpului de succes pentru un atac de tip *forță brută* asupra unui sistem de criptare *simetric*:

Lungime cheie (biți)	Securitate estimată
56 - 64	termen scurt (ore sau zile)
112 - 128	termen lung (în absența calculatoarelor cuantice)
256	termen lung (în prezenta calculatoarelor cuantice, folosind algoritmi cunoscuți)

Principiile lui Kerckhoffs

A. Kerckhoffs (1835 - 1903): *La Cryptographie Militaire* în *Journal des sciences militaires* (ian.1883)

Principiile lui Kerckhoffs

A. Kerckhoffs (1835 - 1903): *La Cryptographie Militaire* în *Journal des sciences militaires* (ian.1883)

1. Sistemul trebuie să fie practic, dacă nu matematic, indescifrabil.

Principiile lui Kerckhoffs

A. Kerckhoffs (1835 - 1903): *La Cryptographie Militaire* în *Journal des sciences militaires* (ian.1883)

1. Sistemul trebuie să fie practic, dacă nu matematic, indescifrabil.
2. **Principiul lui Kerckhoffs:** Sistemul nu trebuie să fie secret, poate să cadă ușor în mâinile adversarului (i.e. securitatea unui sistem de criptare nu constă decât în menținerea secretă a cheii).

Principiile lui Kerckhoffs

A. Kerckhoffs (1835 - 1903): *La Cryptographie Militaire* în *Journal des sciences militaires* (ian.1883)

1. Sistemul trebuie să fie practic, dacă nu matematic, indescifrabil.
2. **Principiul lui Kerckhoffs:** Sistemul nu trebuie să fie secret, poate să cadă ușor în mâinile adversarului (i.e. securitatea unui sistem de criptare nu constă decât în menținerea secretă a cheii).
3. Cheia trebuie să fie comunicată și menținută fără a fi notată, schimbată sau modificată la cererea corespondenților.

Principiile lui Kerckhoffs

A. Kerckhoffs (1835 - 1903): *La Cryptographie Militaire* în *Journal des sciences militaires* (ian.1883)

1. Sistemul trebuie să fie practic, dacă nu matematic, indescifrabil.
2. **Principiul lui Kerckhoffs:** Sistemul nu trebuie să fie secret, poate să cadă ușor în mâinile adversarului (i.e. securitatea unui sistem de criptare nu constă decât în menținerea secretă a cheii).
3. Cheia trebuie să fie comunicată și menținută fără a fi notată, schimbată sau modificată la cererea corespondenților.
4. Sistemul trebuie să fie compatibil cu comunicarea telegrafică.

Principiile lui Kerckhoffs

A. Kerckhoffs (1835 - 1903): *La Cryptographie Militaire* în *Journal des sciences militaires* (ian.1883)

1. Sistemul trebuie să fie practic, dacă nu matematic, indescifrabil.
2. **Principiul lui Kerckhoffs:** Sistemul nu trebuie să fie secret, poate să cadă ușor în mâinile adversarului (i.e. securitatea unui sistem de criptare nu constă decât în menținerea secretă a cheii).
3. Cheia trebuie să fie comunicată și menținută fără a fi notată, schimbată sau modificată la cererea corespondenților.
4. Sistemul trebuie să fie compatibil cu comunicarea telegrafică.
5. Sistemul trebuie să fie portabil și să nu necesite mai mult de o persoană.

Principiile lui Kerckhoffs

A. Kerckhoffs (1835 - 1903): *La Cryptographie Militaire* în *Journal des sciences militaires* (ian.1883)

1. Sistemul trebuie să fie practic, dacă nu matematic, indescifrabil.
2. **Principiul lui Kerckhoffs:** Sistemul nu trebuie să fie secret, poate să cadă ușor în mâinile adversarului (i.e. securitatea unui sistem de criptare nu constă decât în menținerea secretă a cheii).
3. Cheia trebuie să fie comunicată și menținută fără a fi notată, schimbată sau modificată la cererea corespondenților.
4. Sistemul trebuie să fie compatibil cu comunicarea telegrafică.
5. Sistemul trebuie să fie portabil și să nu necesite mai mult de o persoană.
6. Având în vedere circumstanțele în care este utilizat, sistemul trebuie să fie ușor de utilizat, fără să necesite aplicarea multor reguli.

<http://www.petitcolas.net/fabien/kerckhoffs/index.html>

Principiile lui Kerckhoffs

Întrebare: Care principii rămân valabile?

Principiile lui Kerckhoffs

Principiul lui Kerckhoffs. Sistemul nu trebuie să fie secret, poate să cadă ușor în mâinile adversarului (i.e. securitatea unui sistem de criptare nu constă decât în menținerea secretă a cheii).

Principiile lui Kerckhoffs

Principiul lui Kerckhoffs. Sistemul nu trebuie să fie secret, poate să cadă ușor în mâinile adversarului (i.e. securitatea unui sistem de criptare nu constă decât în menținerea secretă a cheii).

- ▶ este mai ușor de păstrat o *cheie secretă* decât un *algorithm secret*;
- ▶ este mai ușor de schimbat o *cheie compromisă* decât un *algorithm compromis*;
- ▶ permite standardizarea algoritmilor de criptare.

Cursul își propune:

- ▶ familiarizarea cu conceptele de bază și principiile criptografiei

Cursul își propune:

- ▶ familiarizarea cu conceptele de bază și principiile criptografiei
- ▶ cunoașterea primitivelor criptografice

Cursul își propune:

- ▶ familiarizarea cu conceptele de bază și principiile criptografiei
- ▶ cunoașterea primitivelor criptografice
- ▶ definirea unor modele de securitate

Cursul își propune:

- ▶ familiarizarea cu conceptele de bază și principiile criptografiei
- ▶ cunoașterea primitivelor criptografice
- ▶ definirea unor modele de securitate
- ▶ utilizarea corectă a primitivelor și sistemelor criptografice

Cursul își propune:

- ▶ familiarizarea cu conceptele de bază și principiile criptografiei
- ▶ cunoașterea primitivelor criptografice
- ▶ definirea unor modele de securitate
- ▶ utilizarea corectă a primitivelor și sistemelor criptografice
- ▶ analiza securității unor sisteme (gandește ca un atacator!)

Cursul își propune:

- ▶ familiarizarea cu conceptele de bază și principiile criptografiei
- ▶ cunoașterea primitivelor criptografice
- ▶ definirea unor modele de securitate
- ▶ utilizarea corectă a primitivelor și sistemelor criptografice
- ▶ analiza securității unor sisteme (gandește ca un atacator!)
- ▶ studiul unor sisteme criptografice folosite în practică : AES, RSA, ...

Cursul NU îşi propune:

- ▶ conceperea unor sisteme sigure:

NU există un sistem informațional 100% sigur!

Cursul NU îşi propune:

- conceperea unor sisteme sigure:

NU există un sistem informațional 100% sigur!

"...the mathematics is impeccable, the computers are vincible, the networks are lousy, and the people are abysmal."

(Bruce Schneier, Secrets and Lies: Digital Security in a Networked World)

Cursul NU îşi propune:

- ▶ conceperea unor sisteme sigure:

NU există un sistem informațional 100% sigur!

"...the mathematics is impeccable, the computers are vincible, the networks are lousy, and the people are abysmal."

(Bruce Schneier, Secrets and Lies: Digital Security in a Networked World)

- ▶ spargerea sistemelor informaționale (hacking)

Cursul NU îşi propune:

- ▶ conceperea unor sisteme sigure:

NU există un sistem informațional 100% sigur!

"...the mathematics is impeccable, the computers are vincible, the networks are lousy, and the people are abysmal."

(Bruce Schneier, Secrets and Lies: Digital Security in a Networked World)

- ▶ spargerea sistemelor informaționale (hacking)
- ▶ studiul malware (MALicious softWARE): viruși, troieni, ...

Cursul NU îşi propune:

- ▶ conceperea unor sisteme sigure:

NU există un sistem informațional 100% sigur!

"...the mathematics is impeccable, the computers are vincible, the networks are lousy, and the people are abysmal."

(Bruce Schneier, Secrets and Lies: Digital Security in a Networked World)

- ▶ spargerea sistemelor informaționale (hacking)
- ▶ studiul malware (MALicious softWARE): viruși, troieni, ...
- ▶ studiul unor atacuri practice (side channel attacks)

Important de reținut!

- ▶ Terminologia (criptografie, criptanaliză, mesaj clar, mesaj criptat, criptare, decriptare, ...)
- ▶ Personajele (Alice, Bob, Oscar / Eve)
- ▶ Principiul lui Kerckhoffs
- ▶ Definiția sistemelor de criptare (simetrice)